

Årsmelding

2024

Follo landbrukskontor

Innhold

Innledning.....	3
Hovedmål	4
1 Bærekraftig arealforvaltning	4
1.1 Jordvern – vern av dyrka og dyrkbar jord.....	4
1.2 Planarbeid i kommunene	5
1.3 Omdisponering av dyrka og dyrkbar jord.....	5
1.4 Nydyrking.....	6
2 Matproduksjon, verdiskaping og næringsutvikling i jordbruket	6
2.1 Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket	6
2.2 Velferdsordningene.....	10
2.3 Tilskudd til drenering.....	10
2.4 Tilskudd ved produksjonssvikt.....	11
2.5 Næringsutvikling.....	11
3 Klima- og miljøvennlig jordbruk	12
3.1 Regionale miljøtilskudd	12
3.2 Spesielle miljøtiltak i landbruket	14
3.3 Miljørådgiving.....	16
3.4 Vannområdearbeid.....	16
3.5 Bidrag til helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv	17
3.6 Kloakkslam i landbruket	18
4 Bærekraftig skogbruk	18
4.1 Tilskudd til tettere planting som klimatiltak og til nærings- og miljøtiltak	19
4.2 Skogfond.....	20
4.3 Søknader om hogst i Oslomarka.....	20
4.4 Foryngelseskontroll i skogbruket	21
4.5 Annet kontrollarbeid	21
4.6 Registrerings- og rapporteringsoppgaver i skogbruket.....	21
5 Forvaltning av landbrukslovverket	22
5.1 Saker etter jordloven.....	22
5.2 Saker etter konsesjonsloven	22
5.3 Søknader om bygging av landbruksvei.....	23
6 Viltforvaltning.....	24
7 Økonomi og organisasjon.....	24
7.1 Økonomi	24
7.2 Organisasjon.....	25

Innledning

Landbruket i Follo

Follo er et produktivt og i nasjonal sammenheng svært viktig landbruksområde hvor det har vært drevet landbruk i flere tusen år. Store deler av jordsmonnet i Follo-kommunene er næringsrikt og fruktbart. Samtidig er klimaet langs Oslofjorden mildt og betingelsene for produksjon av mat og trevirke er gunstige. Avlingsnivået i jordbruket er av det høyeste i landet. Det er få husdyrbruk i Follo sammenlignet med andre deler av landet. Mer enn 85 prosent av jordbruksarealet brukes til kornproduksjon. Kornproduksjonen utgjør i alt 50-60 tusen tonn hvert år. Det dyrkes matkorn tilsvarende 20-30 millioner brød hvert år. Dette kan mer enn dobles i en beredskapssituasjon, ved at korn som i dag brukes til husdyrfôr kan omdisponeres til menneskeemat. Det dyrkes også en god del grønnsaker og bær. Dette kan også økes betydelig i en beredskapssituasjon. Førstehåndsverdien av all plante- og husdyrproduksjon i Follo var i 2023 på 271 millioner kroner (Kilde:

Landbruksdirektoratet). Dette er på samme nivå som i 2022. Fra skogene i Follo ble det i 2024 avvirket 108 000 kubikkmeter tømmer for salg til industrien. Bruttoverdien av dette var om lag 72 millioner kroner. Landbruket har også betydelige ringvirkninger i andre næringer som bygg og anleggsnæring, håndverksbedrifter av ulike slag, og transportnæringen.

Det var i 2023 totalt 1137 landbrukseiendommer i Follo med smått og stort (Kilde: SSB). Da regnes eiendommer med over 5 dekar dyrka jord eller over 25 dekar skog som landbrukseiendommer. Det har vært en nedgang i antall aktive jordbruksforetak i flere år. Arealet holdes stort sett i hevd ved bortleie. På over 70 prosent av landbrukseiendommene med dyrka jord er jorda bortleid. Gjennomsnittsarealet på driftsenhetene har økt jevnt over tid og er nå over 500 dekar dyrka jord.

Kommunal landbruksforvaltning

Kommunenes oppgaver innen landbruksforvaltning er i stor grad bestemt av lover og forskrifter. Kommunene er førstelinjemyndighet i alle landbruks saker og forvalter en rekke lover og økonomiske virkemidler for landbruket. Follo landbrukskontor utfører kommunal landbruksforvaltning for Frogn, Nesodden, Nordre Follo, Vestby og Ås. Samarbeidet er organisert som et vertskommunesamarbeid etter kommunelovens § 20-2 med Ås som vertskommune, og er regulert i en egen avtale. Avtalen inneholder bestemmelser om kostnadsfordelingen mellom kommunene, og beskriver oppgaver og myndighet som er lagt til landbrukssjefen i Follo. Kommunestyret i hver av samarbeidskommunene har delegert myndighet til å treffe vedtak i landbruks saker som ikke har prinsipiell betydning, ved å instruere kommunedirektøren i egen kommune om å delegere myndigheten til kommunedirektøren i Ås. I samsvar med samarbeidsavtalen, har kommunedirektøren i Ås videredelegert myndighet til Follo landbrukskontor (landbrukssjefen).

Koordinerende utvalg

Kommunedirektørene i de deltakende kommunene har oppnevnt et utvalg som skal følge opp virksomheten ved landbrukskontoret. Utvalget betegnes som koordinerende utvalg for Follo landbrukskontor. Utvalget tar blant annet stilling til handlingsprogram og tertialrapporter fra landbrukskontoret, og avgir uttalelser til budsjettforslag, årsrapporter og regnskap. Ås kommune er vertskommune for landbrukskontoret og har lederrollen i utvalget. Utvalget hadde tre møter i 2024.

Sammensetting av det koordinerende utvalg for Follo landbrukskontor i 2024:

Kommune	Fast representant
Ås	Ellen Grepperud, leder
Vestby	Oddveig Hallingstad Trovik
Nordre Follo	Ingvild Martinsen
Frogn	Anne-Bergitte Thinn
Nesodden	Grethe Hagbø

Hovedmål

Samarbeidskommunene skal arbeide for å styrke og videreutvikle et bærekraftig landbruk i Follo. Follo landbrukskontor skal forvalte kommunenes oppgaver på landbruksområdet på en effektiv og faglig god måte.

1 Bærekraftig arealforvaltning

Delmål: Landbrukskontoret skal bidra til bærekraftig arealdisponering, varig vern av dyrka og dyrkbar jord, og opprettholdelse av produktive skogarealer.

Oppgavene består i å bidra i planprosesser i kommunene, forvalte bestemmelsene i jordloven og behandle søknader om nydyrking.

1.1 Jordvern – vern av dyrka og dyrkbar jord

Kommunene Frogn, Nesodden, Nordre Follo, Vestby og Ås vedtok politisk høsten 2022 å samarbeide om strategier for å sikre et sterkt jordvern i kommunene. Dette er i tråd med nasjonale jordvernmål. Landbrukskontoret har i 2024 gjennomført prosjektet Strategier for jordvern i Frogn, Nesodden, Nordre Follo, Vestby og Ås, i samarbeid med øvrig administrasjon i samarbeidskommunene.

Arbeidet var basert på rapporten [Kunnskapsgrunnlag for jordvernstrategi i Follo-kommunene](#). Kunnskapsgrunnlaget er laget i et samarbeid mellom NIBIO, NMBU og kommunene, representert ved landbrukskontoret. Rapporten gir en grundig beskrivelse av matjordas betydning og funksjoner, jordbruket i Follo, formålet med jordvernet og status for jordvernet i Follo-kommunene.

Kunnskapsgrunnlaget beskriver årsaker til at jordbruksarealer omdisponeres og bygges ned, og redegjør for forhold som ligger til grunn for kommunenes valg av mål og strategier for jordvern i Follo. Det er også laget en [nedkortet versjon av kunnskapsgrunnlaget](#).

Et forslag til strategier for jordvern var til førstegangsbehandling i kommunene i mars 2024. Alle kommunene vedtok å sende forslaget ut til høring og offentlig ettersyn. Strategiforslaget var til høring og offentlig ettersyn i perioden 11. april 2024 – 31. mai 2024. Et justert forslag til Strategier for jordvern i Frogn, Nesodden, Nordre Follo, Vestby og Ås ble lagt frem for behandling i de respektive kommunene i november og desember 2024. Utkastet ble behandlet av kommunestyrene i Ås, Vestby og Frogn. Ås og Vestby vedtok ikke strategiene, mens Frogn vedtok strategiene. Kommunestyrene i Nordre Follo og Nesodden besluttet å utsette behandlingen av saken for å se om det er mulig for kommunene å enes om et felles dokument.

Landbrukskontoret har ført tilsyn med at driveplikten overholdes, ved å kontrollere at leieavtaler tilfredsstiller kravet om minimum 10 års leietid. Kontoret har også fulgt opp tilfeller av mulig brudd på driveplikten.

1.2 Planarbeid i kommunene

Landbrukskontoret har i 2024 bidratt i det innledende arbeidet med å rullere kommuneplanens arealdel i Nordre Follo.

Landbrukskontoret har deltatt i samarbeidskommunenes arbeid med reguleringsplaner og masseforvaltningssaker som berører landbruksarealer og landbruksinteresser.

1.3 Omdisponering av dyrka og dyrkbar jord

Omdisponering av dyrka og dyrkbar jord innebærer at arealene har blitt omregulert til andre formål enn landbruk etter plan- og bygningsloven eller at arealene er tillatt omdisponert til andre formål etter jordloven.

Data om omdisponering er hentet fra Statistisk sentralbyrå 17.03.2025 og basert på kommunenes rapportering i KOSTRA (kommune-stat-rapportering). Det ble ikke omdisponert dyrka eller dyrkbar jord til andre formål etter jordloven i Follo-kommunene i 2024. I Nesodden ble det omdisponert tre dekar dyrka jord og tre dekar dyrkbar jord etter plan- og bygningsloven. I de øvrige fire kommunene ble det ikke omdisponert dyrka eller dyrkbar jord etter plan- og bygningsloven. I perioden 2015 - 2024 ble det omdisponert totalt 1042 dekar dyrka jord og 1045 dekar dyrkbar jord i Follo-kommunene. En vesentlig andel av dette skyldes infrastrukturtiltak og nasjonale prosjekter som i hovedsak er utenfor kommunenes kontroll.

Omdisponert dyrka- og dyrkbar jord i 2024 i dekar, rapportert gjennom KOSTRA

	Omdisponert dyrka jord etter jordloven	Omdisponert dyrkbar jord etter jordloven	Omdisponert dyrka jord etter plan- og bygningsloven	Omdisponert dyrkbar jord etter plan- og bygningsloven	Sum omdisponert dyrka og dyrkbar jord
Vestby	0	0	0	0	0
Nordre Follo	0	0	0	0	0
Ås	0	0	0	0	0
Frogn	0	0	0	0	0
Nesodden	0	0	3	3	6
Sum	0	0	3	3	6

Omdisponert **dyrka** jord 2015-2024 i dekar, rapportert gjennom KOSTRA

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Sum
Vestby	77	0	0	0	0	8	0	11	21	0	117
Nordre Follo	21	286	126	64	1	0	8	0	0	0	506
Ås	4	239	0	9	19	28	3	0	4	0	306
Frogn	64	0	23	0	0	1	9	13	0	0	110
Nesodden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3
Sum	166	525	149	73	20	37	20	24	25	3	1042

Omdisponert **dyrkbar** jord 2015-2024 i dekar, rapportert gjennom KOSTRA

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Sum
Vestby	0	0	0	29	0	3	0	3	1	0	36
Nordre Follo	36	252	54	3	21	0	0	2	0	0	368
Ås	24	202	0	19	12	0	0	0	272	0	529
Frogn	84	10	1	0	0	2	0	0	0	0	97
Nesodden	12	0	0	0	0	0	0	0	0	3	15
Sum	156	464	55	51	33	5	0	5	273	3	1045

1.4 Nydyrking

Follo Landbrukskontoret gjorde i 2024 fem vedtak etter søknader om nydyrking, tre i Vestby, én i Ås og én i Nordre Follo. Det ble gitt tillatelse til nydyrking på 190 dekar i Follo-kommunene i 2024, mot 91 dekar i 2023.

Nydyrking, dekar, i 2024

	Omsøkt areal, dekar	Tillatt nydyrket areal, dekar
Vestby	109	109
Nordre Follo	12	11
Ås	70	70
Frogn	0	0
Nesodden	0	0
Sum	191	190

2 Matproduksjon, verdiskaping og næringsutvikling i jordbruket

Delmål: Landbrukskontoret skal bidra til økt matproduksjon, næringsutvikling og verdiskaping i jordbruket ved å tilby bønder veiledning og saksbehandling av god faglig kvalitet.

Oppgavene består i å formidle informasjon om og veilede i offentlige tilskudds- og støtteordninger og regelverk som skal stimulere matproduksjon, næringsvirksomhet og innovasjon i jordbruket, behandle søknader om tilskudd, og kontrollere at foretak tilfredsstiller kravene til å motta tilskudd.

2.1 Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket

Produksjonstilskudd er avgjørende for å holde jordbruksarealer i drift, og opprettholde matproduksjonen og næringsaktiviteten i jordbruket i Follo. Avløsertilskudd er et virkemiddel som bidrar til at husdyrbønder kan ta ferie. Landbrukskontoret fattet i januar 2024 271 vedtak om utbetaling av produksjonstilskudd og avløsertilskudd for produksjonssesongen 2023. Tilskuddene ble utbetalt av landbruksdirektoratet i februar. Arbeidet ble gjennomført i henhold til regelverk og tidsfrister.

I tabellen under framgår hvor mange landbruksforetak som mottok tilskudd i 2024 for produksjonssesongen 2023, og hvor mye som ble utbetalt av henholdsvis avløsertilskudd og produksjonstilskudd, fordelt på Follo-kommunene.

Utbetalinger i 2024 av produksjonstilskudd og tilskudd til avløsning for sesongen 2023

Kommune	Produksjonstilskudd, kroner	Tilskudd til avløsning ved ferie og fritid, kroner	Bunnfradrag (kr. 6000 per foretak), kroner	Antall foretak som fikk beregnet tilskudd	Sum tilskudd (etter at bunnfradrag er trukket fra), kroner per foretak
Frogn	9 251 908	52 327	- 186 000	31	294 137
Nesodden	3 565 112	122 000	- 84 000	14	257 365
Nordre Follo	30 148 660	1 041 530	- 462 000	78	393 951
Vestby	21 193 446	841 544	- 432 000	72	300 042
Ås	28 963 637	953 377	- 456 000	76	387 645
Sum Follo	93 122 756	3 010 778	-1 620 000	271	348 758

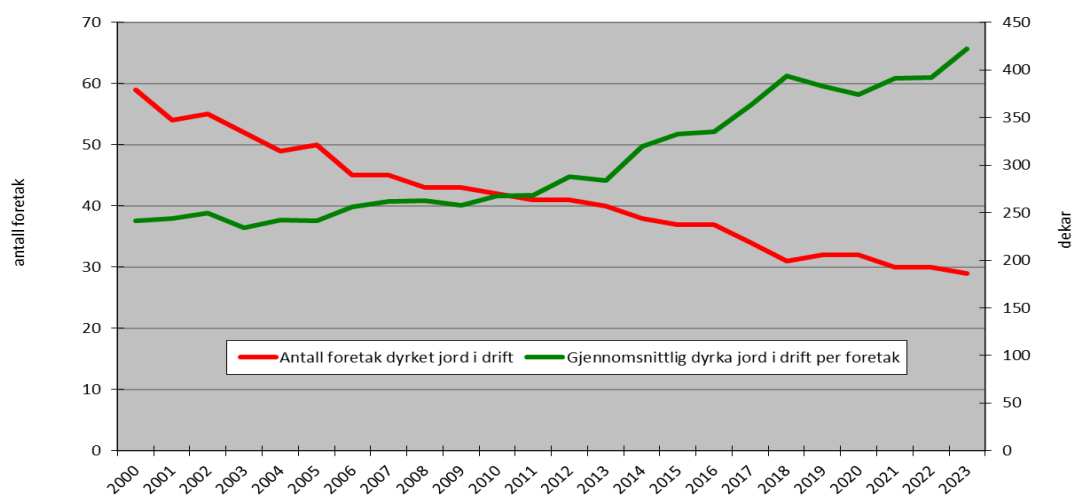
I 31 av de 271 vedtakene foretok landbrukskontoret avkorting (trekk) i tilskuddet. Avkorting foretas når det avdekkes avvik eller brudd på regelverket. De fleste avkortningene var for mindre feil som for sent levert søknad, mindre arealfeil og manglende gjødslingsplan eller plantevernjournal. Det ble også gjort vedtak om brudd på regionale miljøkrav hos to foretak, og disse fikk avkortet produksjonstilskuddet.

Antall foretak som søker om tilskudd til jordbruksproduksjon går gradvis ned over tid, og trenden mot færre og større foretak fortsetter i Follo som i resten av landet. I 2023 fikk 278 foretak utbetalt produksjonstilskudd. Gjennomsnittlig størrelse på jordbrukseiendommene i Follo-kommunene er nå i overkant av 500 dekar dyrka jord i drift.

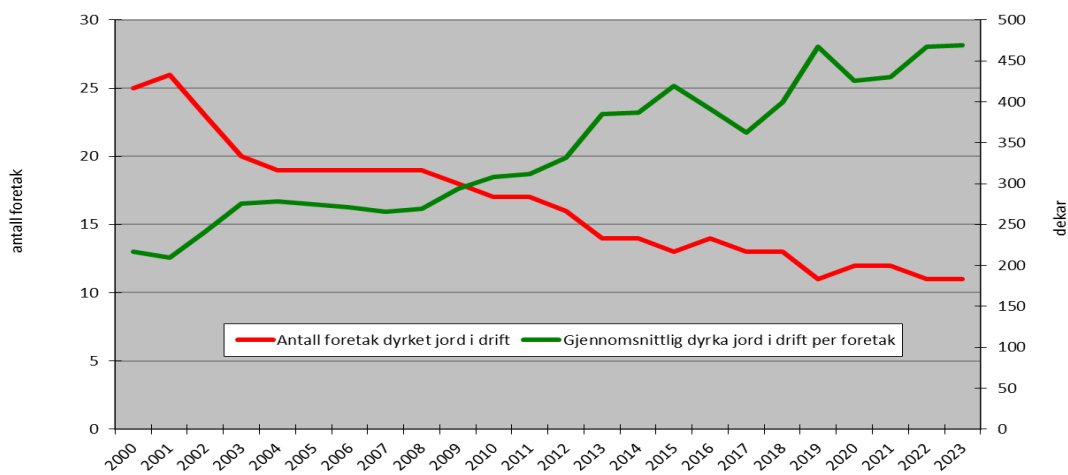
Figurene under viser utviklingen i antall foretak i aktiv drift og gjennomsnittlig bruksstørrelse for hver av de fem Follo-kommunene.

Utvikling i antall foretak og størrelsen av jordbruksforetakene i 3022 FROGN

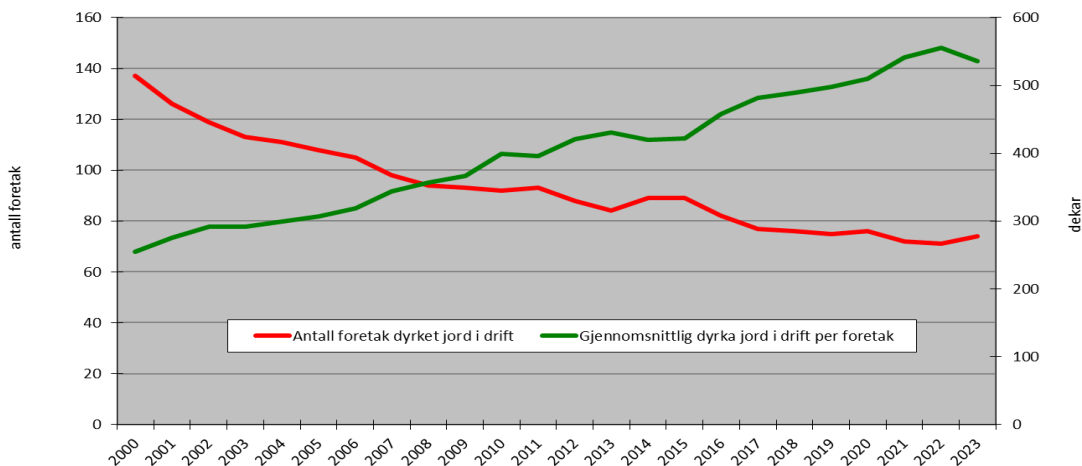
Kilde: Landbruksdirektoratet - Søknad produksjonstilskudd

Utvikling i antall foretak og størrelsen av jordbruksforetakene i 3023 NESODDEN

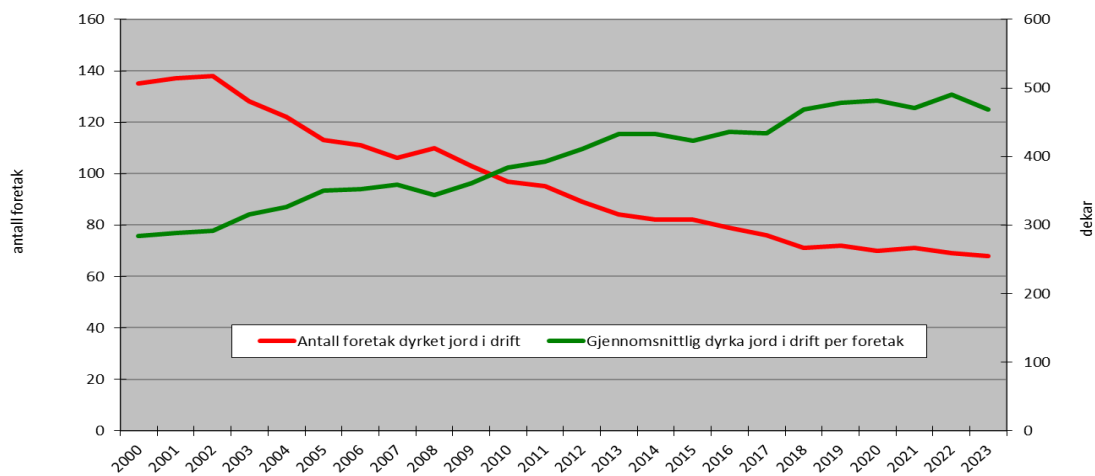
Kilde: Landbruksdirektoratet - Søknad produksjonstilskudd

Utvikling i antall foretak og størrelsen av jordbruksforetakene i 3020 NORDRE FOLLO

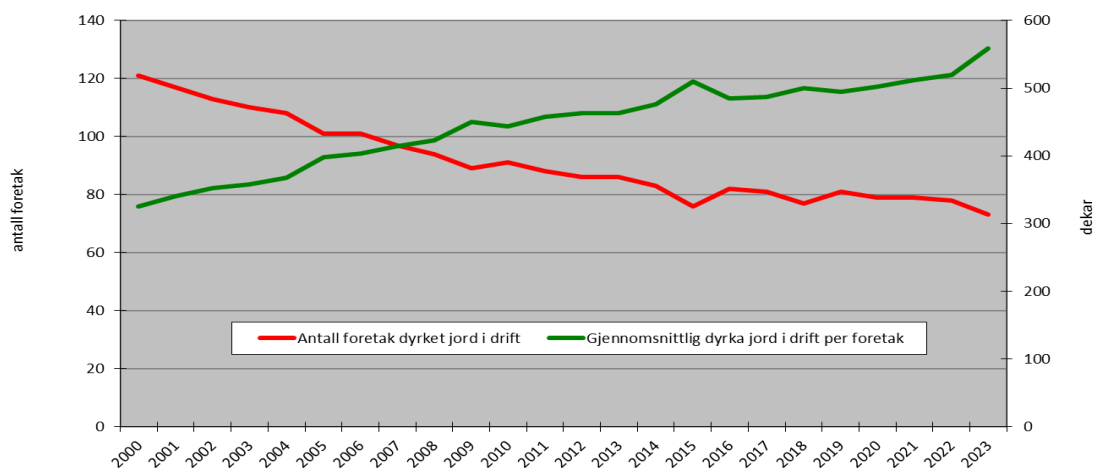
Kilde: Landbruksdirektoratet - Søknad produksjonstilskudd

Utvikling i antall foretak og størrelsen av jordbruksforetakene i 3019 VESTBY

Kilde: Landbruksdirektoratet - Søknad produksjonstilskudd

Utvikling i antall foretak og størrelsen av jordbruksforetakene i 3021 ÅS

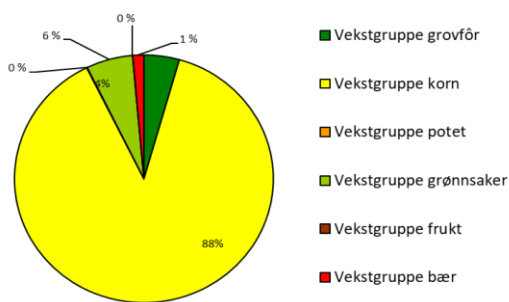

Kilde: Landbruksdirektoratet - Søknad produksjonstilskudd

For vekstsesongen 2024 har landbrukskontoret mottatt søknad fra 271 foretak som er berettiget produksjonstilskudd. Dette er samme antall som fikk utbetalt tilskudd for vekstsesongen 2023. Saksbehandlingen av søknadene har foregått fra 1. mars 2024 med en intens periode i oktober - desember. Som ledd i saksbehandlingen har landbrukskontoret gjennomført kontroll av 26 av foretakene som har søkt tilskudd. 22 av disse var stedlige kontroller, fire var dokumentkontroller (ikke befarig). Det er et krav om at minimum 10 prosent av foretakene som søker produksjonstilskudd skal kontrolleres. Vedtak og utbetaling av tilskudd skjer i januar/februar 2025.

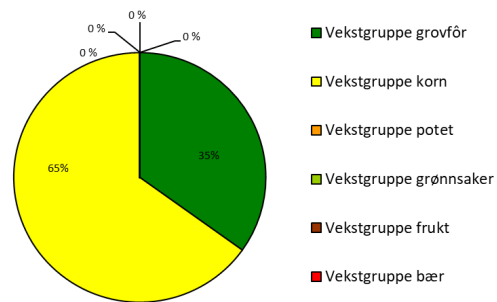
Figurene under viser hva slags produksjon arealene i hver av de fem Follo-kommunene brukes til.

Arealfordeling av vekster i 3022 FROGN i 2023

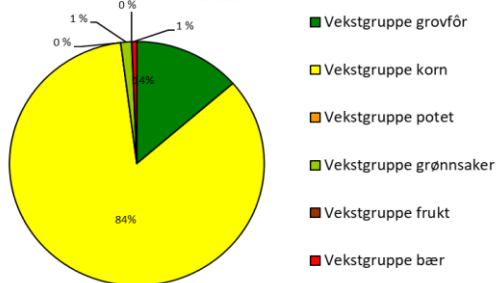
Kilde: Landbruksdirektoratet - Søknad produksjonstilskudd

Arealfordeling av vekster i 3023 NESODDEN i 2023

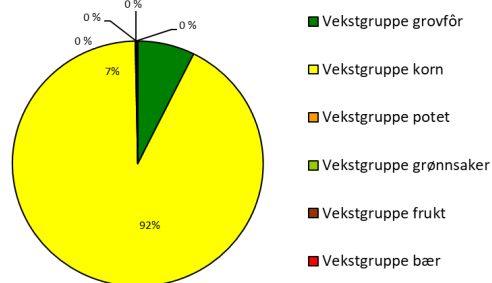
Kilde: Landbruksdirektoratet - Søknad produksjonstilskudd

Arealfordeling av vekster i 3020 NORDRE FOLLO i 2023

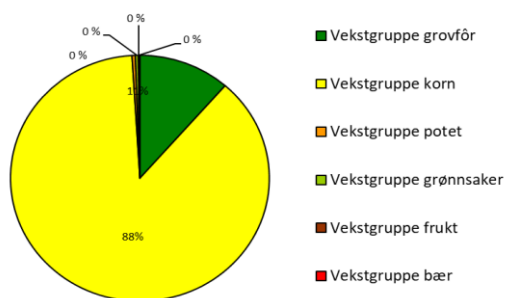
Kilde: Landbruksdirektoratet - Søknad produksjonstilskudd

Arealfordeling av vekster i 3019 VESTBY i 2023

Kilde: Landbruksdirektoratet - Søknad produksjonstilskudd

Arealfordeling av vekster i 3021 ÅS i 2023

Kilde: Landbruksdirektoratet - Søknad produksjonstilskudd

2.2 Velferdsordningene

Velferdsordningene omfatter tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel og tidligpensjonsordning for jordbrukere. Landbrukskontoret bevilget i 2024 tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel til to foretak. Det var ingen søknader om tidligpensjon i 2024.

2.3 Tilskudd til drenering

God drenering av jordbruksarealene er avgjørende for å øke matproduksjonen i årene som kommer. God drenering reduserer faren for erosjon av matjord og avrenning av næringsstoffer fra jordbruksarealene, og bidrar derfor til god vannkvalitet og et bedre vannmiljø i vassdragene og i

Oslofjorden. Godt drenert jord slipper også ut mindre av den sterke klimagassen lystgass fra jordbruksarealene. Det gis tilskudd til drenering av tidligere drenert jordbruksjord.

Follo-kommunene ble i hovedtildelingen bevilget kr 1 580 000 til utbetaling av tilskudd til drenering av dyrka jord i 2024. Dette var en nedgang fra hovedtildelingen i 2023 hvor summen var kr 2 000 000. I tillegg ble det senere omfordelt midler som gjorde at Follo landbrukskontor kunne innvilge dreneringstilskudd for totalt kr 2 725 000 i 2024 mot kr 2 647 000 i 2023. Det ble drenert om lag 675 dekar fulldyrka jord i 2024. I 2023 ble det drenert 750 dekar.

Dreneringsaktiviteten i Follo-kommunene er altfor lav sett i lys av behovet. Etterspørselen etter tilskudd er langt høyere enn tilgjengelige midler. I 2024 mottok vi søknader om tilskudd for totalt 12,5 millioner kroner. Det er lave nasjonale bevilgninger som begrenser aktiviteten.

Tilskudd til drenering av jordbruksarealer i 2024 fordelt på kommuner

	Antall innvilgede søknader	Innvilget tilskudd, kroner	Drenert areal, dekar
Frogn	1	320 000	80
Nesodden	1	116 000	29
Nordre Follo	5	1 161 320	290
Vestby	1	24 000	6
Ås	3	1 104 000	270
Totalt	11	2 725 320	675

2.4 Tilskudd ved produksjonssvikt

Landbruksforetak kan søke om erstatning for avlingssvikt forårsaket av klimatiske forhold det ikke er mulig å sikre seg mot. I 2024 var det en våt høst og noen bønder hadde utfordringer med å høste korn. Det oppsto også noe skade og reduserte avlinger av grønnsaker, særlig kålrot. Enkelte var uheldige med tidspunkt for såing og fikk dårlig spiring på kornet, noe som fører til små avlinger.

Avlingssvikt-saker er arbeidskrevende for landbrukskontoret da saksbehandlingen medfører befaringer og omfattende kontroller, og kommunikasjon med og veiledning av bøndene som søker. Kontoret behandlet søknader fra ni foretak i 2024. Det er Statsforvalteren i Østfold, Buskerud Oslo og Akershus som gjør vedtak om tilskudd, etter at landbrukskontoret har gjort det vesentligste av saksbehandlingen.

2.5 Næringsutvikling

Landbrukskontoret skal være pådriver for landbrukstilknyttet næringsutvikling, men har ikke mulighet til å legge mye innsats i dette på grunn av begrenset kapasitet og knappe ressurser.

Kontoret er førstelinjetjeneste for Innovasjon Norge (IN), jobber med informasjon til søkere om mulighetene for tilskudd, og gir uttaler til søknadene før disse sendes videre til IN for behandling. Virkemidlene hos IN er varierte og inkluderer investeringer innenfor tradisjonelt landbruk, inn på tunet virksomheter (grønn omsorg), grønt reiseliv, mat og drikke med lokal identitet og bioenergi (tradisjonelt landbruk og tilleggsnæringer).

Landbrukskontoret har i 2024 behandlet og videresendt tre søknader om investeringstilskudd. Dette er en betydelig nedgang fra 2023 da antallet søknader var åtte. Samtlige søknader ble innvilget tilskudd.

Innovasjon Norge- tradisjonelt landbruk og tilleggsnæringer

	Antall saker	Støtte, kroner
Vestby	0	0
Nordre Follo	0	0
Ås	3	495 000
Frogn	0	0
Nesodden	0	0
Sum	3	495 000

Landbrukskontoret samarbeider også med Etablerertjenesten i Follo som tilbyr hjelp for utvikling av tilleggsnæringer i den tidlige fasen av etablering.

3 Klima- og miljøvennlig jordbruk

Delmål: Landbrukskontoret skal bidra til et klima- og miljøvennlig jordbruk i Follo, og til å nå miljømålet om god økologisk og kjemisk tilstand for kommunenes innsjøer samt Oslofjorden.

Oppgavene består i å være pådriver for miljøtiltak i jordbruket gjennom informasjonsarbeid, forvaltning og prosjekter. Landbrukskontoret skal forvalte tilskuddsordninger som stimulerer til et miljøvennlig jordbruk, med vekt på å redusere erosjon og avrenning fra jordbruksarealer. Kommunene i Follo legger betydelig innsats i tiltak som skal bedre vannkvaliteten i bekker, elver, innsjøer og Oslofjorden. Tiltak i jordbruket er en vesentlig del av kommunenes strategier for å bedre vannkvaliteten.

3.1 Regionale miljøtilskudd

Regionalt miljøprogram for jordbruket i Oslo og Viken 2023-2026 (RMP) gir føringer for årlige tilskudd til forurensningstiltak og kulturlandskapstiltak i jordbruket. I områdene under marin grense (store deler av Follo) er det tiltak for å redusere næringsavrenning, forurensning og erosjon som er høyest prioritert.

Landbrukskontoret fattet i februar 2024 211 vedtak om utbetaling av tilskudd til regionale miljøtiltak for produksjonssesongen 2023. Året før var antallet 195. Det ble utført trekk i flere av vedtakene. Avkorting foretas når det avdekkes vesentlige avvik eller brudd på regelverk. Tilskuddene ble utbetalt av landbruksdirektoratet i mars. Arbeidet ble gjennomført i henhold til regelverk og tidsfrister.

I tabellen under framgår hvor mange landbruksforetak som mottok tilskudd i 2024 for produksjonssesongen 2023, og hvor mye som ble utbetalt innenfor ordningen, fordelt på Follo-kommunene.

Utbetalinger i 2024 av regionale miljøtilskudd for sesongen 2023

Kommune	Regionale miljøtilskudd, kroner	Antall foretak som fikk utbetalt tilskudd	Gjennomsnitt utbetaling per foretak, kroner	Andel av foretakene som fikk beregnet produksjonstilskudd
Frogn	1 339 022	23	58 218	74 %
Nesodden	623 539	9	69 282	64 %
Nordre Follo	5 852 409	59	99 193	76 %
Vestby	6 868 131	61	112 592	85 %
Ås	7 105 522	59	120 433	78 %
Sum Follo	21 788 623	211	103 264	78 %

78 prosent av foretakene i Follo søkte i 2024 om miljøtilskudd, mot 75 prosent året før. Dette forteller at miljøinnsatsen blant bøndene i Follo er stor og økende og at stadig flere gjennomfører tiltak som bidrar til å redusere næringsavrenning og erosjon fra jordbruksarealene.

Det har vært en markant økning i arealet som ikke blir jordarbeidet om høsten de siste år. Dette skyldes ulike faktorer som nye miljøkrav, tilskudd, ny kunnskap og ny teknologi. Det har også vært en økning i arealene som såes direkte, uten forutgående jordarbeiding.

I 2024 ble det sådd mindre høstkorn i Follo på grunn av sen innhøsting og mye nedbør rundt såtidspunktet. Dette gjorde det aktuelt for mange bønder å så fangvekster i stedet for høstkorn. Arealer med fangvekster økte da også markant i 2024. Fangvekster dyrkes sammen med korn, eller såes etter høsting for å hindre overflateavrenning, erosjon og næringsavrenning om høsten. Fangvekster vokser og dekker jorda etter at kornet er høstet. Plantedekket tar opp næring, binder jorda, og hindrer på den måten avrenning og utvasking av næringsstoffer fra jorda. Fangvekster bedrer jordstrukturen og kan ha en positiv klimaeffekt som følge av økt karbonbinding og økt organisk innhold i jorda.

Ingen jordarbeiding om høsten (antall dekar)

	2020	2021	2022	2023	2024
Vestby	13647	11021	16804	21236	23548
Nordre Follo	16600	16706	20411	25851	26746
Ås	12255	11950	15721	23617	26103
Frogn	3275	3470	4356	7376	7397
Nesodden	1710	1711	2320	2899	2928
Sum	47487	44858	59612	80979	88746
<i>Direktesådd høstkorn og høstoljevekster (antall dekar)</i>					
	2020	2021	2022	2023	2024
Vestby	2608	2639	3304	5193	1440
Nordre Follo	382	303	767	757	481
Ås	2536	2032	2932	4483	2299
Frogn	713	196	975	682	0
Nesodden	116	45	92	82	0
Sum	6355	5215	8070	11197	6244
<i>Fangvekster (antall dekar)</i>					
	2020	2021	2022	2023	2024
Vestby	1483	1154	3542	4125	3588
Nordre Follo	708	1427	2206	1314	1780
Ås	2582	3340	7470	7077	9050
Frogn	59	149	933	244	479
Nesodden	168	233	309	317	321
Sum	5000	6303	14460	13077	17242

For vekstsesongen 2024 har landbrukskontoret mottatt 220 søknader fra foretak som er berettiget tilskudd til regionale miljøtiltak. Saksbehandlingen av søknadene har foregått i perioden oktober - desember. Vedtak og utbetaling av tilskudd skjer i mars 2025.

Som ledd i saksbehandlingen har landbrukskontoret gjennomført stedlig kontroll av fem prosent av foretakene (11 stykker) som har søkt tilskudd. Det er i henhold til kravet.

Kontrollen omfatter også tilsyn med at bestemmelsene i Forskrift om regionale miljøkrav i jordbruket, Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus i Oslo, overholdes. Regionale miljøkrav skal sikre miljøforsvarlig drift av jordbruksareal. I forskriften stilles det krav om buffersone langs vassdrag. Det er også et krav at minst 60 prosent av foretakets fulldyrka areal ikke skal jordarbeides om høsten. Det er forbud mot jordarbeiding om høsten på spesielt erosjons- og flomutsatte arealer. Brudd på bestemmelsene i forskrift for regionale miljøkrav kan straffes med avkorting i produksjonstilskudd (se 2.1 Produksjonstilskudd og avløsertilskudd).

3.2 Spesielle miljøtiltak i landbruket

Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) skal stimulere til at det gjennomføres miljøtiltak utover det som forventes av vanlig jordbruksdrift. Formålet med SMIL er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket.

Follo landbrukskontor forvaltet SMIL-midlene ut ifra vedtatte tiltaksstrategier for de fem samarbeidskommunene og retningslinjer som er utarbeidet i samråd med de lokale bondelagene. I Follo er det hydrotekniske tiltak som har høyeste prioritet. Dette er tiltak som bidrar til redusert næringsavrenning og erosjon av matjord, økt matproduksjon, og reduksjon i utslipp av klimagasser.

Follo landbrukskontor ga i 2024 tilsagn om 2 783 000 kr i tilskudd, fordelt på 27 søknader. I 2023 ble det gitt tilsagn om 2 308 000 kr i tilskudd, fordelt på 25 søknader i Follo-kommunene. Tilsagnene ble gitt til fire foretak i Vestby, elleve i Nordre Follo, seks i Ås, fem i Frogn, ett i Nesodden.

Tiltak som gis tilsagn om tilskudd får tre års arbeidsfrist, med mulighet for to års forlengelse. Søknadsfrist var satt til 1. oktober. Saksbehandling ble utført frem til 10. desember.

Tilsagn om SMIL-midler fordelt på kommuner og type tiltak i 2024.

	Beløp, kroner	Antall tiltak
Vestby		
Hydrotekniske tiltak (rør, kummer, åpne grøfter)	122 250	3
Gårdsdam	50 000	1
Sum	172 250	4
Nordre Follo		
Hydrotekniske tiltak	967 672	11
Sum	967 672	11
Ås		
Hydrotekniske tiltak	332 118	4
Fangdam	29 500	1
Treplanting	5 000	1
Sum	366 618	6
Frogn		
Hydrotekniske tiltak	881 757	5
Sum	881 757	5
Nesodden		
Hydrotekniske tiltak	394 500	1
Sum	394 500	1
Total for Follo	2 782 797	27
Opprinnelige midler 2024	kr 2 000 000	
Tilleggsmidler til Follo senere på året	kr 782 797	
Sum	kr 2 782 797	

Tiltak mot avrenning og erosjon: kr 2 732 979, 98 prosent av innvilgede midler.
Andre tiltak: kr 50 000, 2 prosent av innvilgede midler.

3.3 Miljørådgiving

Landbrukskontoret har i 2024 tilbudt grunneiere og brukere som har arealer langs Bølstadbekken i Ås kostnadsfri miljørådgiving. Formålet med rådgivningen er å øke bøndenes kunnskap om tiltak for et mer miljøvennlig jordbruk. Dette inkluderer tiltak som bidrar til økt matproduksjon og som samtidig øker jordas evne til infiltrasjon og vannlagring, reduserer erosjon og næringsavrenning til vassdrag og Oslofjorden, øker biologisk mangfold og reduserer utslipp av klimagasser. Det gis også informasjon om tilskudds- og støtteordninger (regionale miljøtilskudd, SMIL med mer) som kan benyttes til finansiering av tiltakene. Rådgivningen ble utført av Norsk landbruksrådgiving. Det var ni grunneiere som takket ja til tilbudet og fikk personlig veiledning på sin eiendom. Miljørådgivningen ble finansiert med tilskudd fra Klima- og miljøprogrammet som administreres av Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, og bidrag fra vannområdet PURA.

Kartutsnitt som viser plassering av Bølstadbekken.

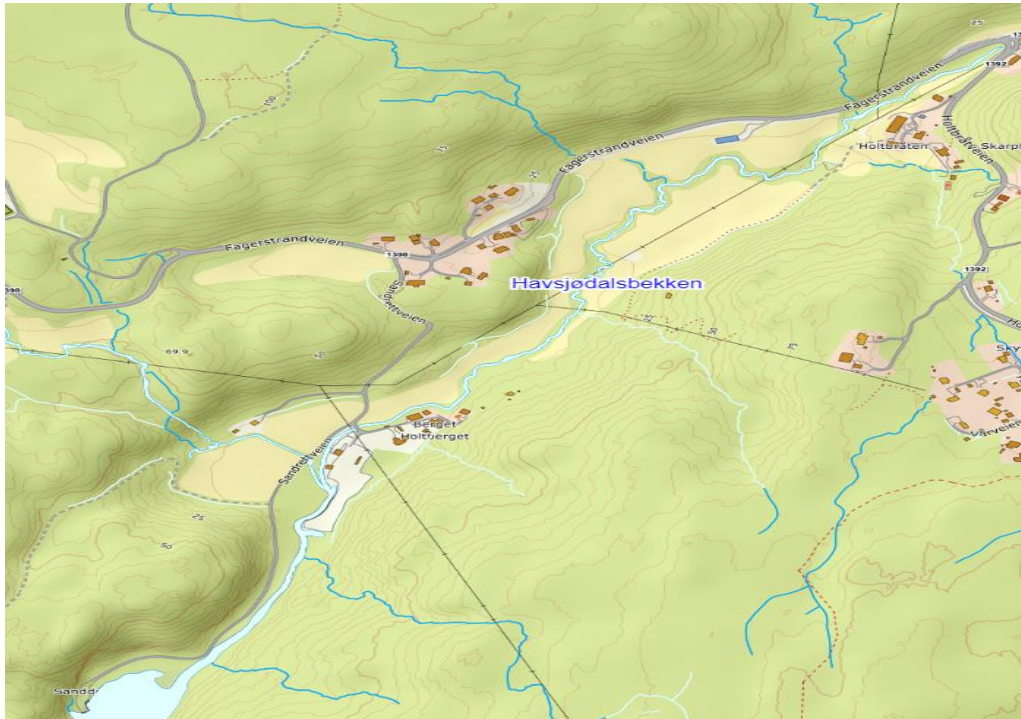
3.4 Vannområdearbeid

3.4.1 Indre Oslofjord Vest

Vannområde Indre Oslofjord Vest dekker hovedsakelig områder på vestsiden av Oslofjorden, men også vestsiden av Nesoddlandet og nordre deler av Frogn kommune. Follo landbrukskontor og

vannområdet har i samarbeid lagt planer for å restaurere deler av Havsjødalsbekken i Frogn kommune. Bekken fører med seg betydelige mengder næringsstoffer fra jordbruksarealer og har utløp til Oslofjorden ved Hallangspollen. Arbeidet med restaureringen er i gang. Stein ble kjørt inn høsten 2024.

Kartutsnitt som viser plassering av Havsjødalsbekken.

3.4.2 **Morsa**

Follo landbrukskontor er engasjert i vannområdet Morsa, hvor overordnet mål er å forbedre vannkvaliteten i Vansjø-Hobølvassdraget og kystområdene. Kontoret er representert i temagruppe landbruk. Her utveksles erfaringer fra arbeid med å redusere næringsavrenning og erosjon fra jordbruksarealene. Temagruppa benyttes også til å drøfte muligheter for samarbeid og initiere felles aktiviteter for et bedre vannmiljø. Det var fire møter i temagruppe landbruk Morsa i 2024. Det ble også holdt et møte for å drøfte hørings svar til utkast til ny gjødselvereforskrift.

3.4.3 **PURA**

Follo landbrukskontor er engasjert i vannområdet PURA, hvor overordnet mål er å forbedre vannkvaliteten i Bunnefjorden, Gjersjøen og Årungen. Landbrukskontoret deltar i den tverrfaglige prosjektgruppa og leder temagruppe landbruk. Her utveksles erfaringer fra arbeid med å redusere næringsavrenning og erosjon fra jordbruksarealene. Temagruppa benyttes også til å drøfte muligheter for samarbeid og initiere felles aktiviteter for et bedre vannmiljø. Det var tre møter i temagruppe landbruk i 2024.

3.5 **Bidrag til helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv**

Regjeringen laserte i 2021 "Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden". Målene med planen er å oppnå god miljøtilstand i fjorden, restaurere viktige naturverdier, fremme et aktivt friluftsliv, og ivareta naturmangfoldet i fjorden. For å konkretisere de ulike tiltakene ble det innført en rekke tiltakskort. Follo landbrukskontor har ansvar for tiltakskort T14 som innebærer å følge opp kravet om

vegetasjonssone på minst to meter mot vassdrag med årssikker vannføring. Landbrukskontoret rapporterte på dette til Miljødirektoratet i 2024 på bakgrunn av registreringer som kontoret har utført i tilknytning til annen kontrollvirksomhet (produksjonstilskudd, regionalt miljøprogram, og regionale miljøkrav).

3.6 Kloakkslam i landbruket

Follo landbrukskontor bidrar til en smidig ordning for bruk av kloakkslam som gjødselvare i Follo. Mottak av slam er ikke søknadspliktig. Etter gjødselvareforskriften er det tilstrekkelig å levere melding om mottak av slam til kommunen før slammet blir mottatt av foretaket. Slammet kan brukes som gjødsel med et 10-årig omløp i vanlig jordbruksproduksjon.

Meldingene om mottak av slam har blitt vurdert av landbrukskontoret i samarbeid med de respektive kommuneoverleger for å sikre god hygiene og hindre lukt. Landbrukskontoret har fulgt opp disse sakene med blant annet feltkontroll av spredearealer og plasser for midlertidig lagring av slammet. I 2024 mottok landbrukskontoret 15 meldinger, det samme som i 2023. Spredeareal for kloakkslam var 3056 dekar, mot 3386 dekar i 2023. Det kom meldinger fra tre eiendommer i Vestby, fem i Nordre Follo, to i Frogn, tre i Ås og to på Nesodden.

4 Bærekraftig skogbruk

Delmål: Landbrukskontoret skal bidra til et skogbruk i Follo som skaffer tilveie fornybare råvarer, er økonomisk lønnsomt og til nytte for befolkningen, og ivaretar miljøverdier.

Oppgavene består i å drive opplysnings- og kommunikasjonsvirksomhet, og forvalte støtteordninger og regelverk som stimulerer til et bærekraftig skogbruk.

4.1 Tilskudd til tettere planting som klimatiltak og til nærings- og miljøtiltak

Landbrukskontoret forvalter to tilskuddsordninger i skogbruket. Den ene er tilskudd til tettere planting som klimatiltak. Formålet med ordningen er å legge til rette for tiltak som kan ta vare på eller øke karbonlageret i skogen.

Den andre ordningen er tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket. Formålet med denne er å stimulere til økt verdiskaping i skogbruket, samtidig som miljøverdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner i skogen blir ivaretatt og videreutviklet. Ordningen omfatter tilskudd til skogkulturtiltak (ungskogpleie og markberedning), skogsveier og miljøtiltak, og forvaltes i samsvar med strategier vedtatt av kommunene.

Landbrukskontoret utbetalte kr 1 554 993 i tilskudd til to skogsveier i Nordre Follo i 2024. Ingen skogeiere i Follo-kommunene søkte om tilskudd til miljøtiltak i skog i 2024. Tilskuddsmidlene til miljøtiltak er svært begrenset.

Satsene for tilskudd til ungskogpleie ble fastsatt av landbrukskontoret i samråd med nabokommuner. Landbrukskontoret fattet i 2024 34 vedtak om utbetaling av tilskudd til ungskogpleie. Det ble gitt tilskudd til ungskogpleie på totalt 1715 dekar. Det ble utbetalt tilskudd på kr 31 200 til skoggjødsling for ett tiltak i Vestby. Det ble ikke utbetalt tilskudd til markberedning i 2024. Tilskuddssatser til tettere planting som klimatiltak blir fastsatt nasjonalt. Kontoret fattet 42 vedtak om utbetaling av tilskudd til tettere planting som klimatiltak. Arbeidet ble gjennomført i henhold til regelverk og tidsfrister.

I tabellen under framgår hvor mange skogeiere som mottok tilskudd til ungskogpleie og tettere planting, og totalt tilskuddsbeløp fordelt på Follo-kommunene.

Kommunevis fordeling av tilskudd til ungskogpleie og tettere planting som klimatiltak i 2024.

Kommune	Ungskogpleie		Tettere planting	
	Kroner	Antall tilskudd	Kroner	Antall tilskudd
Nordre Follo	42 794	6	55 881	12
Frogn	100 911	9	13 387	7
Nesodden	39 990	3	15 300	3
Vestby	57 105	12	29 253	11
Ås	81 710	4	51 321	9
Totalt	322 510	34	165 142	42

4.2 Skogfond

Ved salg av skogsvirke er skogeier pålagt å sette av mellom 4 og 40 prosent av brutto salgsverdi til eiendommens skogfondskonto. Midlene på skogfond kan benyttes til langsiktige investeringer i eierens skog. Det er kommunen som forvalter ordningen. I 2024 solgte 94 skogeiere i Follo til sammen 107 567 m³ tømmer. Bruttoverdien av dette var kr 72 211 724, og gjennomsnittlig avsetning til skogfond var 14,3 prosent av denne bruttoverdien. Omsetningsvolumet var fire prosent lavere enn i 2023 og 47 prosent lavere enn rekordåret 2021. Volumet er fortsatt høyt sammenlignet med den gjennomsnittlige tømmeromsetningen de siste 20 årene.

Landbrukskontoret fattet i 2024 184 vedtak om utbetaling av skogfond. Det ble utbetalt totalt kr. 15 299 065 fra skogfond. Kr 5 636 966 ble benyttet til investeringer i skogkultur, kr 8 764 160 til investeringer i skogsveier og kr 190 749 til nye skogbruksplaner med miljørevisjon. Kr 707 191 er fordelt til andre tiltak.

Landbrukskontoret utførte kontroll i felt for 20 av søknadene om utbetaling av skogfond til planting, ungskogpleie og veibygging. Dette utgjør 11 prosent av søkermassen, kravet er minimum 5 prosent. Feltkontrollen omfattet også dokumentasjon av at skogeier var berettiget tilskudd dersom det også var søkt om dette (se kapittel 4.1). Det ble ikke avdekket avvik.

Skogfundsutbetalinger i 2024 fordelt på kommune.

Kommune	Utbetaling skogfond, kroner	Antall utbetalinger
Frogn	687 758	16
Nesodden	511 648	15
Nordre Follo	11 014 526	69
Vestby	1 532 996	50
Ås	1 552 138	34
Totalsum	15 299 065	184

Total skogfundsutbetaling i 2024 fordelt på kommune og tiltak.

Tiltak	Nordre Follo	Nesodden	Frogn	Vestby	Ås
Skogkultur	2 116 394	491 150	655 643	1 008 789	1 364 990
Skogsvei	8 289 346	3 900	0	437 542	33 371
Skogbruksplan/miljørevisjon	116 430	2 642	8 126	14 849	48 702
Merverdiavgift	277 697	8 473	21 928	50 278	55 099
Annet	214 659	5 483	2 061	21 538	49 976
Totalsum	11 014 526	511 648	687 758	1 532 996	1 552 138

4.3 Søknader om hogst i Oslomarka

Store deler av skogarealet i Nordre Follo kommune ligger i Sørmarka som omfattes av Forskrift om skogbehandling og skogsdrift i Oslo og nærliggende kommuner (markaforskriften).

Formålet med forskriften er å sikre et bærekraftig skogbruk som bidrar til å ta vare på og utvikle kvaliteter i området knyttet til friluftsliv, naturmiljø, landskap og kulturminner. Markaforskriften stiller krav om at hogst av tømmer må godkjennes av kommunen etter søknad. Det er ikke tillatt å starte hogst før kommunen har gjort vedtak om tillatelse til hogst. Markaforskriften har også en bestemmelse om at en hogstflate ikke skal overstige 30 dekar.

I 2024 fattet landbrukskontoret 15 vedtak med tillatelse til foryngelseshogst på 14 skogseiendommer i Marka. Det ble godkjent hogst på ca. 1 350 dekar skogareal og hogst av om lag 28 000 kubikkmeter tømmer.

4.4 Foryngelseskontroll i skogbruket

Etter skogbrukslovens §6 plikter skogeier å sørge for tilfredsstillende foryngelse av skogen etter hogst. Landbrukskontoret utførte i 2024 Landbruksdirektoratets standardiserte opplegg for kontroll av om foryngelsen er i samsvar med kravene i regelverket. 36 skogeiere som i skogfondsregnskapet var registrert med salg av minst 250 m³ grantømmer i 2021 og ingen eller lite planting i etterkant, fikk tilsendt brev med forespørsel om å oppgi årsaken til dette.

35 av skogeierne svarte på brevet, og to skogeiere skal følges opp videre i 2025. Årsakene til at skogeiere som har avvirket grantømmer ikke har kjøpt skogplanter via skogfondssystemet, var at de satser på naturlig foryngelse, at skogarealet er omdisponert til annen bruk, at innkjøpte planter ikke er finansiert med skogfondsmidler, eller at de har planlagt å plante på et senere tidspunkt. For de sistnevnte er brevet en viktig påminnelse om foryngelseplikten.

4.5 Annet kontrollarbeid

Landbrukskontoret kontrollerer også at skogeiere overholder andre bestemmelser i skogbruksloven, og mottar en del tips og bekymringsmeldinger fra publikum. I 2024 har kontoret fulgt opp fem klager etter kjørespor etter hogst og rydding av stier. Grunneierne har i alle disse tilfellene rettet opp skadene, slik at det ikke har vært behov for videre oppfølging. Det er avdekket ett tilfelle av ulovlig hogst av nøkkelbiotop som fortsatt er under behandling. I 2024 ble det også avdekket to tilfeller av ulovlig hogst innenfor regulert område, som reguleres etter plan- og bygningsloven. Disse er under oppfølging av byggesaksansvarlig i kommunen.

4.6 Registrerings- og rapporteringsoppgaver i skogbruket

Landbruksdirektoratet har pålagt kommunene å utføre flere registrerings- og rapporteringsoppgaver. De mest omfattende og ressurskrevende er resultatkartlegging av foryngelse og miljø, og registreringsfangst av granbarkbiller.

Resultatkartlegging av foryngelse og miljø ved hogst er et av Landbruksdirektoratets opplegg for å påse at skogene forvaltes bærekraftig. Landbrukskontoret gjennomførte i 2024 resultatkartlegging skogbruk og miljø på 16 hogstfelt. Kartleggingene viser at det mange steder er en stor utfordring med spredning av arten rødhyll på hogstflatene, noe som kan fortrenge produksjonstrærne og andre naturlige arter, og forsinke foryngelsen av ny skog.

I tilknytning til NIBIOs barkbilleovervåkning har landbrukskontoret i 2024 satt opp barkbillefeller på fire forskjellige steder i Follo. Tettheten og antall barkbiller kan si noe om den generelle helsetilstanden for skogene i Follo. Fellene besøkes fire ganger i løpet av sommeren, hvor mengden barkbiller måles og registreres i NIBIO sitt fagsystem. Det ble i 2024 fanget om lag 12 400 biller i gjennomsnitt per felle, som er litt færre enn i 2023. Det var stor barkbilleaktivitet på forsommeren, men aktiviteten avtok da det ble kaldere og våtere utover sommeren. Fangsten av stor granbarkbille hadde en stigende trend i Follo i årene etter tørkesommeren 2018, sammenlignet med de sju foregående årene. Denne trenden flatet ut i 2022, men det er for tidlig å si om dette blir en varig nedgang.

5 Forvaltning av landbrukslovverket

Delmål: Landbrukskontoret skal forvalte landbrukslovverket i tråd med nasjonale og regionale retningslinjer og kommunale føringer.

Opgavene består i saksbehandling, forslag til vedtak for politiske utvalg og vedtak i delegerte saker etter jordlov, skogbrukslov, konsesjonslov, odelslov og andre lover på landbruksområdet samt forskrifter etter disse.

5.1 Saker etter jordloven

Landbrukskontoret fatter vedtak etter jordloven. De aller fleste sakene gjelder søknad om fradeling av areal fra landbrukseiendommer til boligtomter. Søknader om deling av landbrukseiendom skal vurderes etter § 12 i jordloven. Søknader om omdisponering av dyrka eller dyrkbar jord til andre formål forekommer også. Disse skal vurderes etter § 9 i jordloven. Kommunen har også ansvar for å følge opp at dyrka jord drives (§8), blant annet ved godkjenning av jordleieavtaler.

Landbrukskontoret fattet i 2024 11 vedtak etter søknader om deling av landbrukseiendom og to vedtak etter søknad om omdisponering av dyrka eller dyrkbar jord. De to søknadene om omdisponering av dyrka jord ble avslått. Dette innebærer at det ikke ble omdisponert dyrka eller dyrkbar jord i Follo-kommunene etter jordloven i 2024. Ett av avslagene (Vestby) ble imidlertid påklaget og er sendt til satsforvalteren for endelig avgjørelse.

Det ble gitt tillatelse etter jordloven til deling av landbrukseiendom i sju av sakene, mens fire søknader ble avslått. Alle de fire avslagene er påklaget og sendt til statsforvalteren for endelig avgjørelse.

Jordlovsaker i 2024 fordelt på kommune

Kommune	Søknader om deling eller omdisponering	Deling (gårds- og bruksnummer)	Omdisponering av dyrka eller dyrkbar jord (gårds- og bruksnummer)
Vestby	3	12/1	100/18, 106/3
Nordre Follo	1	66/1	
Ås	7	78/3, 93/1, 96/1 og 7, 57/1, 45/27 og 1, 90/2, 14/2	
Frogn	0		
Nesodden	2	9/1, 10/62	
Sum	13	11	2

5.2 Saker etter konsesjonsloven

Kommunen fatter vedtak om konsesjon for erverv av landbrukseiendom. I tillegg kontrolleres egenerklæring om konsesjonsfrihet ved eierskifter. Kommunen har som oppgave å legge inn egenerklæringer og konsesjoner i matrikkelen. Landbrukskontoret kontrollerer alle egenerklæringer for landbrukseiendommer og også øvrige egenerklæringer for Ås og Vestby, og legger dem inn i matrikkelen.

Landbrukskontoret mottok i 2024 13 søknader om konsesjon for erverv av landbrukseiendom. En av søknadene (Nesodden) ble avvist fordi salget ikke omfattet alt areal på det som kommunen anser som en felles driftsenhet. Vedtaket er påklaget og saken er til behandling hos statsforvalteren.

En av søknadene (Vestby) var fra et aksjeselskap. Det er statsforvalteren som har myndighet til å fatte vedtak i søknader om konsesjon fra selskaper med begrenset myndighet (inkludert aksjeselskaper). Landbrukskontoret utredet saken. Statsforvalteren avsto søknaden. Vedtaket ble påklaget og klagen er til behandling.

Landbrukskontoret innvilget konsesjon til de øvrige 11 søkerne.

Konsesjonssaker i 2024 fordelt på kommune

Kommune	Søknader om konsesjon for erverv av landbrukseiendom	Gårds og bruksnummer
Vestby	5	87/17, 87/18, 99/8 og 93/1, 60/1, 23/6
Nordre Follo	2	81/1 og 82/2, 66/4
Ås	2	96/1, 9/3
Frogn	1	46/1 og 2
Nesodden	3	26/1, 26/209, 26/192 og 194
Sum	13	

Kontoret behandlet 42 egenerklæringer om konsesjonsfrihet i Ås, 142 egenerklæringer om konsesjonsfrihet i Vestby og 17 (landbrukseiendommer) i øvrige kommuner.

5.3 Søknader om bygging av landbruksvei

Søknader om å bygge landbruksvei behandles etter landbruksveiforskriften, som er hjemlet i jordloven og skogbruksloven. Saksbehandlingstid for nybygging og ombygging av skogsveier som skal opp til politisk behandling kan være opp til ett år. I 2024 ble det fattet fire vedtak (politisk) etter søknad om bygging av landbruksvei.

En søknad om å bygge traktorvei i Ås ble avvist. Dette var en vei som var påbegynt før søknad var sendt. Kommunen har ikke hjemmel til å behandle allerede påbegynte veier etter landbruksveiforskriften. Søknader om tillatelse til veier som er ferdigstilt eller påbegynt før godkjenning foreligger skal behandles etter plan- og bygningsloven. Vedtaket om å avvise søknaden ble påklaget av tiltakshaver, og klagen er til statsforvalteren for endelig vedtak.

En søknad om skogsbilvei i Ås ble avslått. Vedtaket ble påklaget av tiltakshaver og klagen er til behandling i kommunen. Det ble gitt tillatelse til en skogsbilvei i Nordre Follo og en skogsbilvei i Nesodden. Tillatelsen til veien i Nesodden ble påklaget av Naturvernforbundet, og klagen er til behandling hos statsforvalteren.

En skogsbilvei ble slutført og godkjent i 2024.

6 Viltforvaltning

Landbrukskontoret har i 2024 hatt ansvaret for viltforvaltning for Ås og Frogn samt forvaltning av Follo elgregions bestandsplan. Det lages en egen rapport om viltforvaltning for Ås og Frogn.

7 Økonomi og organisasjon

7.1 Økonomi

Regnskapsoversikt 2024 (tall fra Ås kommune, Agresso, ansvar 4200 Landbrukskontoret)

<i>Utgifter</i>	Revidert budsjett 2024	Regnskap 2024
Sum lønn og sos.utg.	5 250 000	5 080 497
Konsulentutgifter	50 000	0
Kontordrift	330 000	409 823
Husleie	271 000	254 600
Administrasjonskostnader, Ås	530 000	527 339
Miljørådgiving, prosjekt 1406	120 000	25 000
Veterinærvakt, prosjekt 1405	960 000	1 076 316
Avsetning til miljøfond (prosjekt 1406)		35 000
Sum utgifter	7 511 000	7 408 575
<i>Inntekter</i>		
Tilskudd fra kommunene	5 628 000	5 628 000
Gebyrer jordlov, konsesjonslov	100 000	75 000
Refusjon egenerklæringer om konsejonsfrihet, Vestby og Ås	75 000	71 984
Refusjon husleie PURA etc	53 000	53 000
Refusjon viltforvaltn. Ås + Frogn	540 000	540 000
Tilskudd miljørådgiving, prosjekt 1406	120 000	60 000
Refusjon veterinærvakt, prosjekt 1405	960 000	959 553
Refusjon foreldrepenger		
Refusjon feriepenger		
Fra driftsfond	35 000	21 038
Sum inntekter	7 511 000	7 408 575

Saldo driftsfond 01.01.24:	889 804
Bruk av driftsfond 2024:	<u>21 038</u>
Saldo driftsfond 31.12.2024	— <u>868 766</u>
Miljøfond saldo 31.12.2024	<u>90 614</u>

Kommentarer til regnskapet

Det ble benyttet kr. 21 038,- fra landbrukskontorets driftsfond for å få budsjettet i balanse.

Sum lønnsutgifter ble lavere enn budsjettet. Det ble ikke brukt penger på konsulenttjenester.

Utgiftene til kontordrift og veterinærvakt var noe høyere enn budsjettet.

7.2 Organisasjon

Kontoret har fem heltidsstillinger. En rådgiver sluttet og en ny rådgiver ble ansatt i 2024.

De fleste lovpålagte oppgavene ble løst innenfor en saksbehandlingstid på 4 uker. Landbrukskontoret har begrenset kapasitet til å gjennomføre oppgaver som ikke er lovpålagte, men bistø kommunene med høyt prioriterte tilleggstjenester, i første rekke knyttet til arealforvaltning, kommuneplanlegging og jordvern. Omfanget av kontroll- og tilsynsoppgaver var i samsvar med de krav som er pålagt, men kunne med fordel vært større.

Landbrukskontoret hadde et sykefravær på 3,3 prosent i 2024.

Ås 17. mars 2025